לפני:	**כבוד השופט גיא אבנון**
המאשימה:	**מדינת ישראל** **באמצעות תביעות מרכז – שלוחת נתניה**
	נ ג ד
הנאשם:	**אשר סעיד פריג**
בשם המאשימה:	עו"ד אלמוג בן חמו ועו"ד חן זערור
בשם הנאשם:	עו"ד שי לוי ועו"ד ספיר דואני

<u>גזר דין</u>

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); פציעה כשהעבריין מזויין, לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין. הנאשם הופנה לקבלת תסקיר מבחן, שלא בא בהמלצה שיקומית, ולממונה על עבודות שירות, אשר מצא אותו מתאים. ביום 15.3.2022 טענו הצדדים לעונש.

כתב אישום מתוקן

1. מכתב האישום המתוקן עולה כי בין הנאשם ואלון דינר (להלן: המתלונן) סכסוך מתמשך בנוגע למקומות חניה בסמוך לביתם. ביום 9.11.20 אחר הצוהריים חסם המתלונן באמצעות רכבו את מכוניתו של הנאשם. בנו של הנאשם ניגש לחלון הנהג ברכבו של המתלונן והחזיקו פתוח. או אז יצא הנאשם ממכוניתו, ניגש לרכב של אחיו יוסף, והוציא מתוכו סכין שאורך להבה 17 ס"מ (להלן: הסכין). הוא אחז בסכין בידו, התקרב לרכבו של המתלונן מצד הנהג, ודקר באמצעותה את המתלונן בכף ידו השמאלית, דרך חלון הנהג הפתוח. המתלונן מצדו תפס את הסכין מידו של הנאשם ונסע מהמקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן חתכים בכף ידו באורך 0.2-2 ס"מ, אשר נתפרו בבית החולים, לשם פונה באמצעות מד"א.

תסקיר מבחן

2. בתסקיר מיום 4.1.2022 סקרה קצינת המבחן את נתוניו של הנאשם: בן 66, נשוי ואב לשלושה ילדים בגירים. אינו עובד מזה 15 שנה, לדבריו בשל מצב רפואי מורכב ממנו הוא סובל. הנאשם תיאר כי מאז ילדותו התמודד עם קשיים, השלים 8 שנות לימוד בלבד ואינו יודע קרוא וכתוב. משפחתו התמודדה עם מצב כלכלי מורכב ומשכך החל לעבוד כבר בגיל 13. משירותו

הצבאי שוחרר לאחר 8 חודשים בגין בעיות משמעת. הוא המשיך לעבוד במכונאות רכב עד לפני כ-15 שנה, עת אובחן כסובל ממחלות כרוניות: גאוט ופיברומיאלגיה, ונאלץ להתמודד עם תסמיני עייפות, חולשה וכאבים. כמו כן סובל הנאשם מתחלואה לבבית ומשכחה. לנאשם הרשעה קודמת בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש – בן זוג, משנת 2012, בגינה נידון למאסר על-תנאי והתחייבות.

אשר לעבירה הנוכחית, הנאשם הודה בביצוע המעשה, וסיפר כי במשך שנים קיימים בינו לבין המתלונן סכסוכים באשר למקום החניה הציבורי הסמוך לבית הוריהם. לטענתו, המתלונן נהג להחנות את רכבו באופן מתריס המפריע לנאשם, אשר ניסה לשוחח עמו מספר פעמים, בעצמו ובאמצעות אחרים על מנת להסדיר את עניין החניה, אך הדבר לא צלח. הנאשם טען כי ביום האירוע תכנן עם אחיו ובנו "ללמד את המתלונן לקח בדרך תוקפנית זו על מנת להעביר מסר ברור" (עמוד 3, פסקה ראשונה לתסקיר). הוא הודה כי ניגש לרכבו של המתלונן כשסכין בידו במטרה לפגוע בו, או אז תפס המתלונן את הסכין מידו וברח מהמקום, וכתוצאה מתפיסת הסכין נפגע המתלונן בידו. הנאשם התקשה להביע אמפתיה כלפי המתלונן ולהבין את הבעייתיות שבמעשיו, שנעשו לאחר תכנון מוקדם עם בנו ואחיו. אם כבר, הדגיש כי צריך היה להעביר את המסר למתלונן באופן מוחשי אפילו יותר. בצד זאת טען כי המעשה חריג לאורחות חייו, תיאר עצמו כמי שמצליח לווסת כעסיו, ושלל נזקקות טיפולית.

קצינת המבחן שוחחה עם המתלונן, אשר סיפר כי בין הצדדים סכסוך רב שנים בנוגע למקום החניה. לדבריו, ניסה לפנות לנאשם בדרכי שלום על מנת להסדיר את המצב, בין השאר על רקע מצבו הרפואי של אביו. הוא תיאר כי חווה אירוע אלים ומאיים, וסיפר כי בעקבות מסרים מאיימים שנשלחו מצדו של הנאשם, הוא חושש לחייו ולחיי הוריו עד כי התקין מצלמות בבית ההורים.

קצינת המבחן התרשמה כי בבסיס ביצוע העבירה עומדים דפוסים תוקפניים, אימפולסיביים, קשיי ויסות ועמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש באלימות. היא העריכה כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה, בעוצמת פגיעה גבוהה. בהינתן האירוע המתוכנן, חשש מפני המשך פגיעה במתלונן, וחוסר תובנה של הנאשם באשר לנזקקותו הטיפולית, לא באה בהמלצה שיקומית.

3. המתלונן העיד לעונש, סיפר על סכסוך רב שנים, וכי מאז האירוע הוא מגיע בכל ערב ללון בבית הוריו המבוגרים החוששים מפניו של הנאשם. הוא טען כי נפגע בעיסוקו כתוצאה מהפציעה, כשבמהלך כחודשיים נאלץ להעסיק עובדים במקומו, וגם רכבו ניזוק.

להגנה העיד מר ליאור חיון, חתנו של הנאשם. הוא סיפר על היכרות רבת שנים עם הנאשם. להתרשמותו, לנאשם קושי להסביר את עצמו, ובשיחות אישיות רבות שניהל עמו הוא הביע חרטה, הזיל דמעה והצטער על הטעות שעשה. עוד טען כי לא מדובר באדם אלים אלא באיש משפחה הדואג לכל הסובבים אותו, וביקש להימנע מלגזור עליו מאסר מאחורי סורג ובריח.

4. להמחשת חומרת העבירה הגישה המאשימה סרטון ותמונות של האירוע (עת/1) ותיעוד של הסכין, צילום ידו הפצועה של המתלונן ומכוניתו (עת/2). היא ביקשה לקבוע כי במעשיו פגע הנאשם בביטחונו של המתלונן, בשלמות גופו, בביטחון הוריו המבוגרים ובביטחון הציבור. הנאשם הצטייד בסכין שאורך להבה 17 ס"מ, קרי, בעלת פוטנציאל לנזק משמעותי, ועשה בה שימוש על מנת לפגוע פיזית במתלונן, זאת כתגובה על חסימת מכוניתו. בכך עשה הנאשם שימוש יזום בנשק קר תוך לקיחת החוק לידיו, באירוע שעלול היה להסתיים בתוצאה קטלנית. ב"כ המאשימה ביקשה לא ליתן משקל לתמליל השיחה של המתלונן למוקד 100, אשר הוגש על ידי ההגנה כחלק מהראיות לעונש (ענ/1), שכן לדבריה אינו משקף את האמור בכתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם. היא הפנתה למספר פסקי דין וביקשה לקבוע מתחם ענישה בין 12-36 חודשי מאסר בפועל. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לחובתו של הנאשם הרשעה יחידה בעבירת אלימות משנת 2012. היא הפנתה להתרשמותה השלילית של קצינת המבחן מן הנאשם, ולהיעדר המלצה להליך טיפולי. ב"כ המאשימה ביקשה לסתור את טענת ההגנה לפיה הנאשם מתקשה לבטא עצמו, ועמדה על כך שהתסקיר הביא פירוט מקיף ויסודי של דברי הנאשם והסבריו. סופו של דבר ביקשה לגזור על הנאשם מאסר בפועל שלא יפחת מ-18 חודשים, מאסר על-תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

בפתח הדיון ביקש ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר משלים, בקשה עליה חזר גם בהמשך. כן מצא להגיש תמליל של פניות המתלונן למוקד 100 (ענ/1). ב"כ הנאשם הלין כנגד מתחם העונש המחמיר והלא מידתי לו עתרה המאשימה. הוא ביקש לתת את הדעת לסיטואציה במסגרתה המתלונן – גבר צעיר, חזק ובריא בן 38 חסם ברכבו הגדול את הכביש, החליט מי יִדוֹן לחסד ותתאפשר יציאתו מהמקום, ומי יִדוֹן לשבט ותימנע יציאתו. הנאשם לעומתו

– בן 67, חולה במחלות כרוניות, וסובל מבעיות בלב ומפריצות דיסק. ב"כ הנאשם ביקש לתמוך טיעונו בתיעוד האירוע כפי שהוגש על-ידי המאשימה (עת/1). לדבריו, מעשיו של המתלונן עולים כדי קנטור, כפי שניתן ללמוד גם מתוכן פנייתו למוקד 100. הנאשם, מנגד, לא ביצע את מעשיו מתוך תכנון מוקדם. לשיטתו, פציעת המתלונן נגרמה בעטיים של מעשי המתלונן עצמו: "הדקירה מתבטאת בדקירה ביד שמאל של המתלונן שתפס את הסכין בידו השמאלית, היד שלו נחתכה, לקח מהנאשם את הסכין, השתלט על התוקף האימתני, שבר את הסכין, לקח אותו ברכב... המתלונן לא רצה לסיים כמו איש חוק. רצה בכוחניות".

ב"כ הנאשם ביקש להבחין בין מיקום הפגיעה בגופו של המתלונן, סוג הפגיעה, והעובדה כי דובר בדקירה אחת בלבד, לבין אירועים אחרים, חמורים יותר. כן ביקש לתת משקל להפרש הגילים והכוח הפיזי בין התוקף והמותקף. אף הוא הפנה לפסיקה, וביקש לקבוע מתחם ענישה שחלקו התחתון ב-8 חודשי מאסר בפועל שניתן לרצות בעבודות שירות.

הוא הדגיש כי הנאשם הודה, נטל אחריות והתנצל על שאירע. לטענתו, הנאשם מתקשה לבטא עצמו ועל כן לא דיבר ברהיטות עם קצינת המבחן. הוא פירט את נסיבותיו האישיות של הנאשם, שלו אישה, ילדים ונכדים, מצבו הרפואי מורכב, ושליחתו לבית הסוהר תפגע במשפחתו ובבריאותו. בהיעדר עילה לחרוג לקולה ממתחם הענישה, ביקש לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ל-8 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, עונש ראוי שיש בו להרתיע את היחיד והרבים.

הנאשם בדברו האחרון הזיל דמעה ואמר כי הוא מצטער וכי "זה דבר שלא היה צריך לקרות".

דיון

קביעת מתחם העונש

5. דומה שדווקא תיאור האירוע מפיו של הנאשם עצמו בפני קצינת המבחן, משקף באופן אותנטי את חומרת מעשיו. על רקע סכסוך שכנים מתמשך החליט הנאשם ללמד את המתלונן לקח. הוא ניצל הזדמנות בה המתלונן חסם את מכוניתו, לקח סכין מתוך מטרה ברורה לפגוע במתלונן, ניגש לרכבו של המתלונן ודקר אותו במכוון דרך חלון הרכב. למעשה, הנסיבות כפי שביטא מפיו חמורות אפילו יותר מאלו המפורטות בכתב האישום, כשלכאורה מדובר בקשירת

קשר בין הנאשם ובני משפחתו. לטובתו של הנאשם, לא אזקוף לחובתו את הנסיבות לחומרה שבאו מפיו בתסקיר, ואתמקד בנסיבות בהן הורשע הנאשם בהתאם לכתב האישום המתוקן.

כתב האישום חמור, ומגולל את סיפור המעשה באופן המתיישב עם התיעוד הוויזואלי (עת/1). לאחר שמכוניתו של המתלונן חסמה את דרכו של הנאשם, פעל הנאשם באופן יזום כדי לפגוע במתלונן: (-) בנו של הנאשם ניגש לחלון הנהג של המתלונן והחזיק את החלון; (-) הנאשם יצא את מכוניתו, הלך לרכבו של אחיו ונטל ממנו סכין מטבח שלה להב ארוכה בעלת פוטנציאל נזק קטלני; (-) הנאשם צעד בדרכו אל המתלונן והניף את ידו כדי לדוקרו. כך היה, והמתלונן שניסה להתגונן נדקר ונפגע בידו.

תילי תילים של כתיבה אודות "תת-תרבות הסכין" ממלאים את מאגרי הפסיקה, ולמרבה הצער נראה כי זו טרם פסה מן העולם. ראו, מבין רבים, ע"פ 2047/07 הנוק נ' מדינת ישראל (14.5.2007):

> "כבר נשתפך דיו רב ונשתברו קולמוסים ומקלדות בפסקי הדין של בית משפט זה ובתי המשפט האחרים לעניין 'תת-תרבות-הסכין'. לפנים היה אדם יוצא לרחוב ובידו או בכיסו ארנקו, מטפחתו ועטו. היום רבים היוצאים לרחוב וסכין בידם, או איש סכינו על ירכו, לאו דווקא כדי לקלף מפירות הארץ, ואך יוציאם פלוני משלוותם, ברב או במעט, תישלף הסכין; וסגולתה הטבועה של זו, שהיא עלולה לשפיכות דמים, וכדברי חכמים ש'הברזל מקצר ימיו של אדם' (ילקוט שמעוני, פרשת יתרו)" (פסקה ו(4)).

גם אם לא תכנן את מעשיו מראש, הנאשם פעל באופן יזום, הצטייד בסכין, ונראה מוכוון מטרה לדקור את המתלונן. טוב עשה הנאשם משלא העלה טענה להגנה עצמית, שכן בשום שלב לא הותקף על ידי המתלונן, ולא היה נתון בסכנה כלשהי, לא לגופו ולא לרכושו. גם לאחר שצפיתי בסרטון ועיינתי בתמליל השיחה של המתלונן עם מוקד 100, אין בידי לקבל את טענות ההגנה בדבר קנטור מצדו של המתלונן, קל וחומר כזה שיש בו כדי להקל בעונש הראוי לנאשם. בהתאם, אינני סבור שהבדלי הגילים בין הנאשם והמתלונן, ומצבם הפיזי והרפואי השונה, רלוונטיים לגזירת הדין. לזכותו של הנאשם, מדובר בדקירה יחידה בידו של המתלונן, משמע לא באיבר רגיש. בהתאם, מידת הנזק שנגרם איננה גבוהה, והמתלונן לא היה צפוי לסכנת חיים. מנגד, האופן בו הניף הנאשם סכין גדולה בכיוונו של המתלונן דרך חלון מכוניתו, עלול היה להביא לפגיעה בפלג גופו העליון של המתלונן, ודומה שתושייתו כשהצליח לאחוז בסכין ולהגן על עצמו, מנעה פגיעה קשה וחמורה יותר.

מדיניות הענישה הנוהגת

6. רע"פ 2335/21 פלוני נ' מדינת ישראל (11.4.21). המבקשת הורשעה בהתאם להודאתה (בשלב מאוחר של המשפט – לאחר שנשמעה עדותה של המתלוננת – כלתה) בכתב אישום מתוקן בעבירות איומים ופציעה בנסיבות מחמירות, בכך שאיימה על המתלוננת ברצח, לאחר שזו הוכתה על ידי בנה של המבקשת וביקשה את עזרתה. המבקשת אחזה בחולצתה של המתלוננת ושרטה בסכין בפניה ובבית החזה. בית המשפט השלום קבע מתחם בין 8-20 חודשי מאסר, עמד על מידת המסוכנות הגבוהה שנשקפת ממנה לפי הערכת שירות המבחן, ודחה את המלצת האחרון להסתפק במאסר בדרך של עבודות שירות. על המבקשת נגזרו שנת מאסר בפועל בצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת. ערעורה לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם הבקשה לרשות ערעור.

רע"פ 489/21 ביטאו נ' מדינת ישראל (26.1.21). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות. בעת ששהה בקיוסק בעיר נתניה ניגש אליו המתלונן, דחפו והפילו ארצה. המבקש בתגובה אחז בחפץ חד, התקדם לעבר המתלונן אשר נסוג לאחור, ודקר פעמיים בבטנו, באופן שהסב לו שני פצעי דקירה, האחד בדופן הבטן בעומק 5 ס"מ והאחר מעל לטבורו. בית משפט השלום קבע מתחם בין 8-20 חודשי מאסר, ממנו מצא לחרוג לקולה על רקע המלצת שירות המבחן (חרף הרשעה קודמת של המבקש בגינה ריצה מאסר בפועל בן 8 חודשים), וגזר על המבקש 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בצד צו מבחן ועונשים נלווים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, קבע כי הרף הנמוך של מתחם העונש ההולם הוא 12 חודשים, "בשים לב לנזק שנגרם למתלונן בפועל, כמו גם לפוטנציאל הנזק אשר עלול היה להיגרם כתוצאה מדקירתו פעמיים באזור רגיש בגופו – הרי שקיים צורך בהעברת מסר עונשי מרתיע", אך מכיוון שערכאת הערעור איננה נוהגת למצות את הדין, הסתפק בהחמרת עונש המאסר בפועל לכדי 10 חודשים. הבקשה לרשות ערעור נדחתה.

רע"פ 1529/20 אל סייד נ' מדינת ישראל (15.2.20). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות איומים, פציעה כשהעבריין מזוין והחזקת סכין. המבקש הגיע לחנותו של המתלונן משסבר כי האחרון נקט אלימות כנגד אחיו. המבקש איים על המתלונן כי ידקור אותו וזה מצדו סטר למבקש ודחף אותו. בתגובה, שלף המבקש סכין מכיסו ודקר את המתלונן באזור המפשעה ובידו, באופן שהביא לפציעתו. בית משפט השלום קבע מתחם עניש בין 10-24 חודשי מאסר, וגזר את העונש ל-11 חודשי מאסר. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו.

רע"פ 8709/17 רביע ג'רבאן נ' מדינת ישראל (12.11.17): המבקש הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירות איומים ופציעה כשהעבריין נושא נשק קר. על רקע סכסוך ירושה בין המבקש לבין המתלונן ומשפחתו, אחז המבקש קלשון ואיים על המתלונן כי יהרוג אותו. בהמשך אותו היום ניגש המבקש למתלונן נוסף כשהוא אוחז בסכין, הניף אותה לעברו ודקר אותו בידו. כתוצאה מכך נגרם למתלונן הנוסף פצע באורך 5x15 ס"מ ושרירים נחתכו, באופן שהצריך סגירה בסיכות, סד גבס וארבעה ימי אשפוז. בית משפט השלום אימץ את המלצת שירות המבחן תוך העדפת שיקולי שיקום, וגזר את עונשו של המבקש ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, צו מבחן למשך 18 חודשים ועונשים נלווים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, ביטל את צו המבחן, העמיד את עונש המאסר על 8 חודשים, בניכוי חודשיים בהם היה נתון במעצר ממש, והורה כי העונש ירוצה מאחורי סורג ובריח. בין נימוקיו עמד בית המשפט המחוזי על עברו הפלילי המכביד של המבקש ואורח חייו העברייני. הבקשה לרשות ערעור נדחתה.

רע"פ 4574/17 אבו עראר נ' מדינת ישראל (23.8.17): המבקש הורשע לאחר שמיעת הוכחות בביצוע עבירות איומים ופציעה כשהעבריין מזוין, בכך שעל רקע מחלוקת עם המתלונן דקר אותו המבקש בסכין בשוק רגלו השמאלית, באמת ידו השמאלית, בסמוך לכתפו ובבטנו. כתוצאה מכך איבד המתלונן את הכרתו ופונה לבית חולים, ונגרמו לו פצע באורך 4 ס"מ באמתו השמאלית, פצע באורך 2 ס"מ בירכו ופצע בבטנו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין 36- 10 חודשי מאסר, ועל רקע עברו הפלילי המכביד של המבקש והתרשמותו השלילית של שירות המבחן, גזר את עונשו ל-15 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעורו נדחה, וכך גם הבקשה לרשות ערעור.

7. פסקי הדין אליהם הפנו הצדדים, רובם של הערכאות הדיוניות, אינם משנים מן המסקנה בדבר מדיניות הענישה הנוהגת. בהתחשב בשיקולים עליהם עמדתי ובמדיניות הענישה, מצאתי לקבוע מתחם ענישה בין 10-24 חודשי מאסר בפועל.

קביעת העונש המתאים לנאשם

8. לזכותו של הנאשם זקפתי את הודייתו בשלב מוקדם של המשפט, לקיחת אחריות תוך תיקון כתב האישום לקולה, נסיבותיו האישיות והמשפחתיות המפורטות בתסקיר המבחן, גילו ומצבו הרפואי והכלכלי המורכב. שקלתי את פגיעת עונש המאסר בנאשם ובמשפחתו. מנגד, לא

ניתן להתעלם מהערכת המסוכנות הגבוהה שניתנה לנאשם על-ידי שירות המבחן, חוסר התובנה באשר לחומרת האירועים, גישתו הלעומתית, קשייו להביע אמפתיה למתלונן, עמדתו כי נהג כפי שצריך היה לנהוג כדי להעביר מסר למתלונן ושלילת נזקקות טיפולית. כן התחשבתי בעדותו של נפגע העבירה ובנזק שנגרם לו, פיזית ומנטלית. ב"כ הנאשם אישר, בהגינותו, כי אין מקום לחרוג לקולה ממתחם הענישה, וממילא אני סבור כי גם בהינתן מלוא המשקל לשיקולים העומדים לזכותו של הנאשם, יש למקום את עונשו מעט מעל תחתית המתחם. לא ניתן לחתום את גזר הדין ללא פיצוי למתלונן, ומנגד לא ראיתי לחייב את הנאשם בקנס כספי, הן על רקע מצבו הכלכלי, הן בהתחשב בעונש המאסר שייגזר עליו, והן מכיוון שלא מדובר בעבירה שנועדה להשיא לו רווח כספי.

9. אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל.

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע.

3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איומים, או החזקת סכין שלא כדין.

ג. פיצויים בסך 5,000 ₪ אשר ישולמו למתלונן (עד תביעה מס' 2). הפיצויים ישולמו ב-5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ביום 10.6.22 ובכל 10 בחודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצויים לפירעון מיידי.

<u>זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.</u>

ניתן היום, ד' ניסן תשפ"ב, 05 אפריל 2022, במעמד הצדדים.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

גיא אבנון, שופט